

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ОКТОМВРИ 2013 ГОДИНА

През октомври 2013 г. общият показател на доверие на потребителите намалява с 0.9 пункта спрямо равнището си от юли (фиг. 1 от приложението), което се дължи изцяло на пониженото доверие сред градското население.

Според мнението на потребителите във финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца няма положителна промяна. По отношение на очакванията за следващите дванадесет месеца подобрене се наблюдава при живеещите в селата (покачване на балансовия показател с 2.0 пункта) за разлика от населението в градовете, което е малко по-песимистично настроено в сравнение с изразеното мнение три месеца по-рано (фиг. 2 от приложението).

Общата оценка на потребителите за настоящото развитие на икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца се подобрява - увеличение на балансовия показател с 2.1 пункта (фиг. 3 от приложението), като и прогнозите им за следващите дванадесет месеца са също по-благоприятни (фиг. 4 от приложението).

Потребителите продължават да считат, че през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, но с по-слабо темпо в сравнение с оценките, регистрирани от предходната анкета. Същевременно и инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца са по-слабо изразени (фиг. 5 от приложението).

По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца преобладават предвижданията, че тя ще продължи да се увеличава (фиг. 6 от приложението).

През октомври по-голямата част от потребителите оценяват икономическата ситуация в страната като неблагоприятна за спестяване. Последната анкета отчита и леко влошаване на общата оценка да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹ в настоящата ситуация. Потребителите продължават да регистрират отрицателната си нагласа и по отношение на извършването на разходи за „покупка на кола”, за „покупка или построяване на жилище (вила)” и за „подобрения в дома” през следващите дванадесет месеца.

---

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

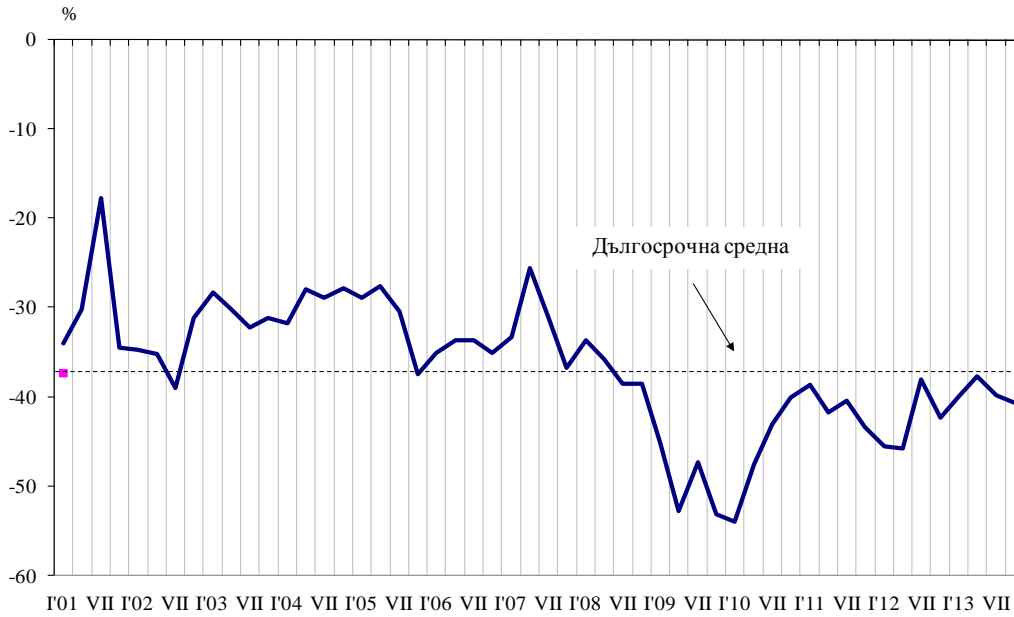
С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие” на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

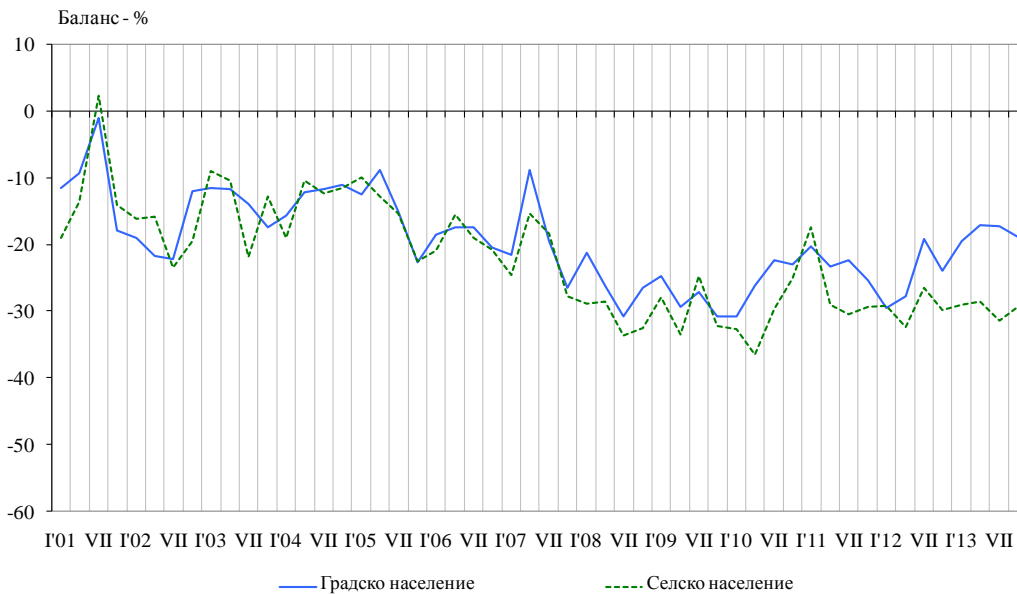

Приложение

Фиг. 1. Показател на доверието на потребителите

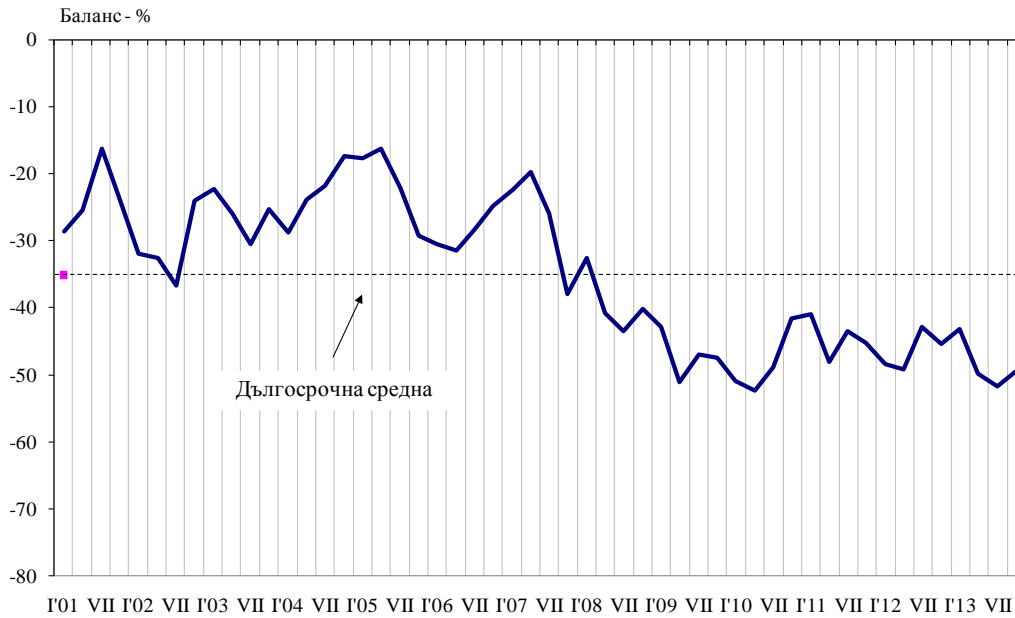

Фиг. 2. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

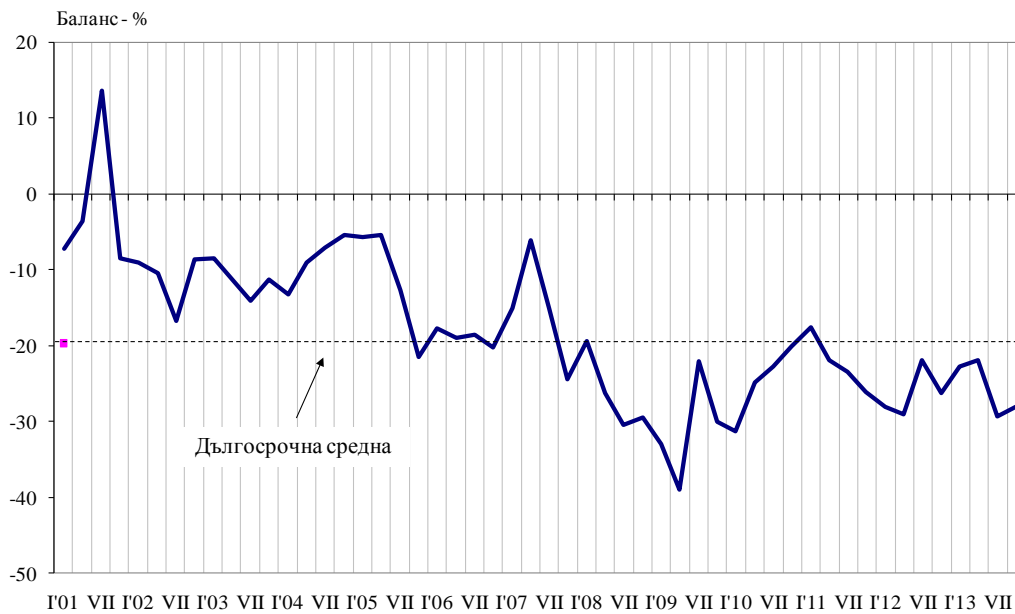

Фиг. 3. Оценка на общата икономическа ситуация през последните 12 месеца

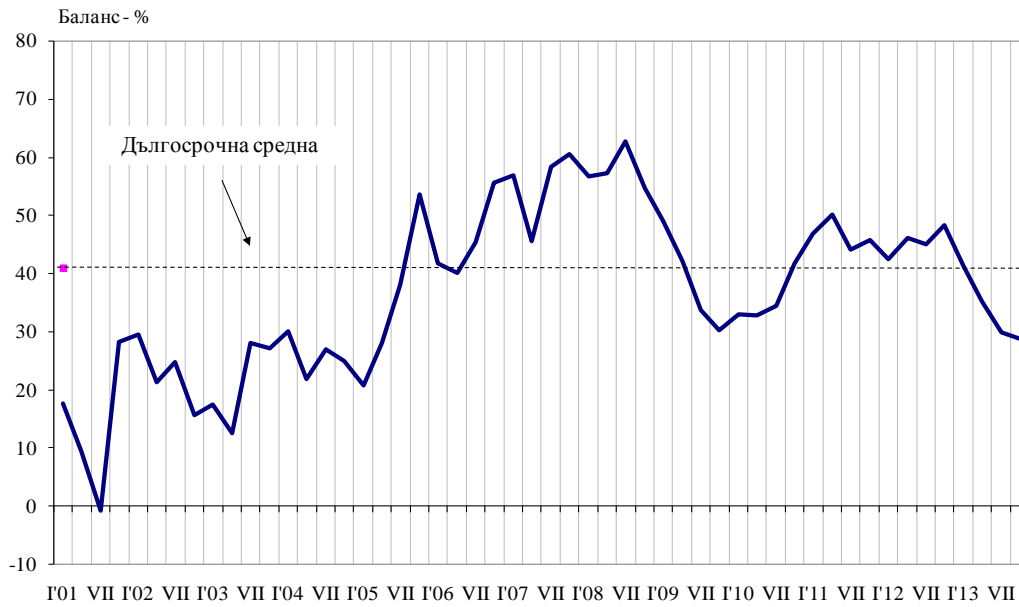

Фиг. 4. Очаквания за общата икономическа ситуация през следващите 12 месеца

Фиг. 5. Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

Фиг. 6. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

